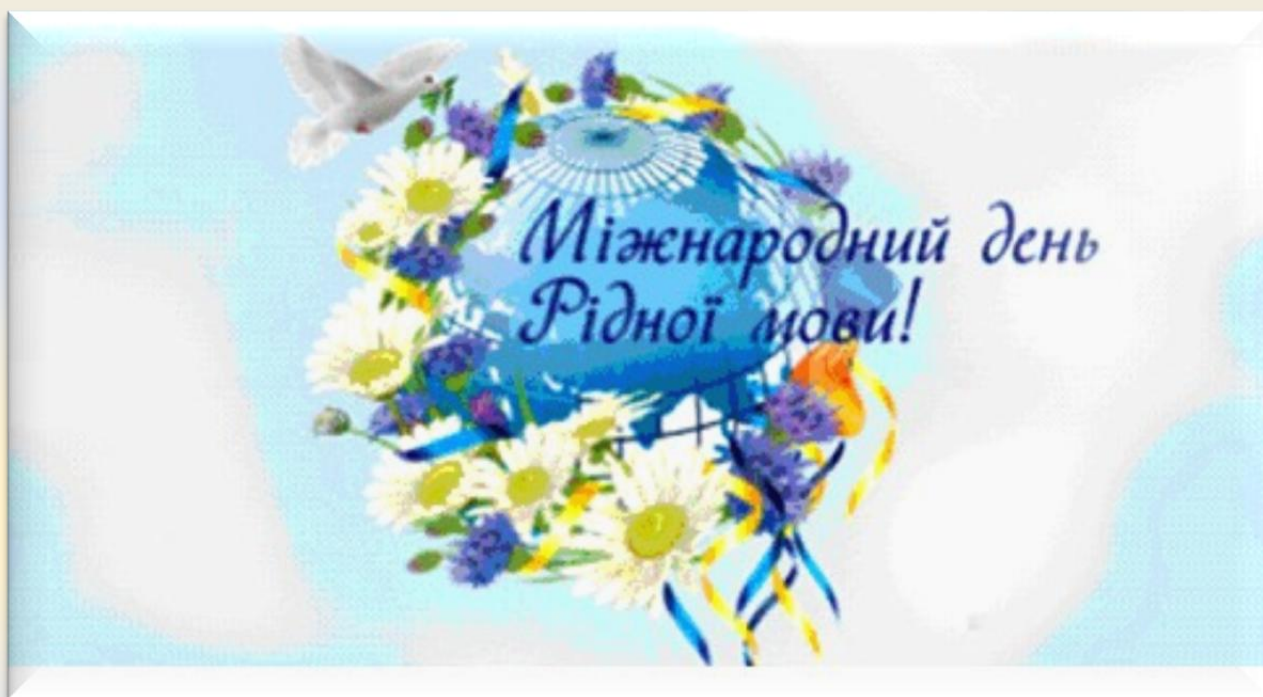

Віртуальна книжкова виставка

**«МОВА. КУЛЬТУРА.
ІДЕНТИЧНІСТЬ.»**

До Міжнародного дня рідної мови
(21 лютого)

*Нації вмирають не від інфаркту.
Спочатку їм відбирає мову.
Ліна Костенко*

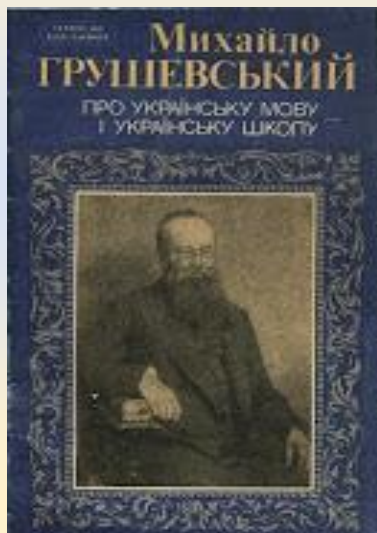
Кожного року 21 лютого увесь світ відзначає Міжнародний день рідної мови. Це свято досить молоде. Воно було запроваджено у листопаді 1999 року згідно тридцятої сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО з метою захисту мовної й культурної багатоманітності. Історія свята, на жаль, має трагічний початок.

21 лютого 1952 року у Бангладеш (Східний Пакистан) пакистанська влада жорстоко придушила демонстрацію людей, які виражали свій протест проти урядової заборони на використання в країні своєї рідної – бенгальської, мови. Відтоді кожного року Бангладеш відзначає день полеглих за рідну мову. Саме за пропозицією цієї країни ЮНЕСКО проголосило 21 лютого Міжнародним днем рідної мови. А починаючи з 21 лютого 2002 року, цей день відзначаємо і ми, українці.

Мова є важливою як для окремих людей, так і для цілих спільнот та народів. Мова є відображенням ідентичності, невід'ємною частиною культури народів та національних меншин. 26 лютого в Україні відзначають День спротиву окупації Автономної Республіки Крим та Севастополя, в цьому контексті важливим є збереження та захист кримськотатарської мови. Кабмін утворив Національну комісію з питань кримськотатарської мови. Її основне завдання – зберегти цю мову, яка віднесена ЮНЕСКО до числа тих, які потребують захисту. Вона є мовою одного з корінних народів України, який наразі зазнає утисків і репресій у тимчасово окупованому Криму.

Сьогодні у світі існує близько 6000 мов. На жаль, майже половина з них знаходяться під загрозою зникнення. На думку фахівців, це трапляється в тому випадку, коли її перестають, з тої чи іншої причини, вживати та вивчати більше 30% носіїв мови.

За весь час свого існування українська мова теж зазнавала злету і падіння. Сьогодні, згідно з статтею 10 Конституції України «*Державною мовою в Україні є українська мова. Держава забезпечує всебічний розвиток і функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя на всій території України*».

Грушевський М. С.

Про українську мову і українську школу / М. С. Грушевський. – Київ : Веселка, 1991. – 46 с. : іл. – (Українське відродження).

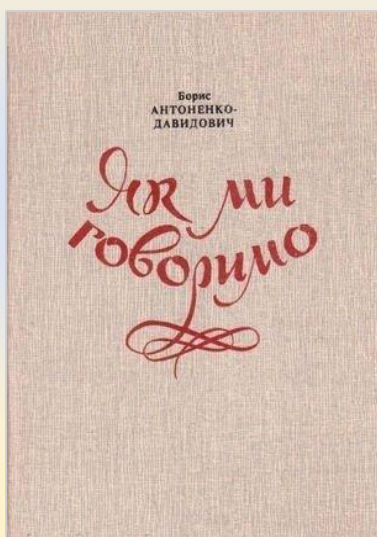
У книзі великого українського історика, вченого і громадського діяча Михайла Грушевського (1866–1934) йдеться про історичне значення рідної мови й рідної школи, без яких немислиме ні політичне, ні економічне, ані духовне відродження України.

Зорівчак Р.

Боліти болем слова нашого... / Роксолана Зорівчак ; Мін-во освіти і науки України ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2005. – 296 с.

Ця книжка – роздуми про Рідну Мову, про її лексикограматичні та лінгвостилістичні своєрідності, про історію українського художнього перекладу, про сприйняття нашої літератури в світі.

Антоненко-Давидович Б. Д.

Як ми говоримо / Б. Д. Антоненко-Давидович. – Київ : Вид. дім «KM Academia», 1994. – 254 с.

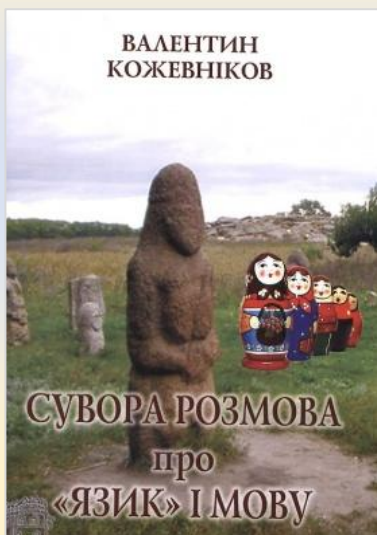
Відомий український письменник, прекрасний знавець мови адресував свою книжку тим, хто дбає про культуру мови й прагне запобігти помилковому слововживанню, перебороти лексичну розбіжність у визначенні однакових понять, уникнути невластивих українській мовній традиції зворотів і висловів. У пошуках найкращого мовного еквівалента автор звертався до прикладів з класичної літератури, фольклору, живого народного мовлення.

Осипов П. І.

Чому ми так говоримо : науково-етимологічний довідник / П. І. Осипов. – Київ : Ін юре, 2008. – 248 с.

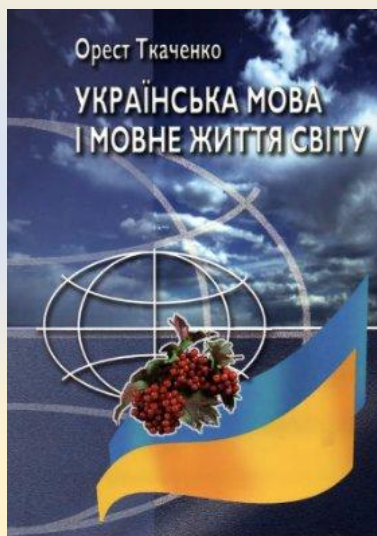
У довіднику наведені відомі фразеологізми (афоризми, крилаті вирази, ідіоми), а також окремі лексичні одиниці, що знаходяться в активному мовному обігу, а тому потребують ідентифікації й додаткового тлумачення. Вказується на підґрунтя та процес зародження слів і виразів, відслідковується їх генезис, висвітлюються специфіка й сфери функціонування на сучасному етапі.

Кожевніков В.

Сувор розмова про «язик» і мову / В. Кожевніков. – Київ : ПП «Панмедія», 2015. – 64 с.

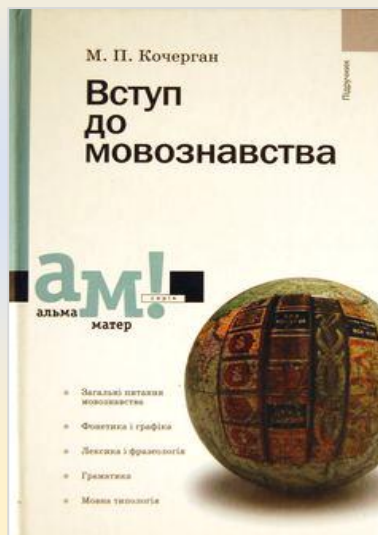
У брошурі аналізуються деякі гострі аспекти мовної політики в Україні, формуються вимоги до варіантів розв'язання мовного питання в світлі української національної ідеї, на численних прикладах засвідчено переваги української мови над російською і обґрунтовано думку про недоцільність і навіть шкідливість вивчення російської мови українцями.

Ткаченко О. Б.

Українська мова і мовне життя світу / О. Б. Ткаченко. – Київ : Спалах, 2004. – 272 с.

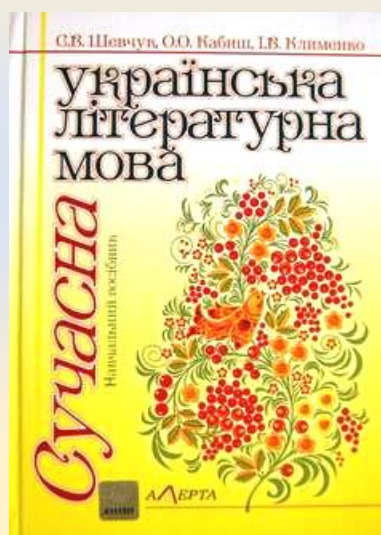
Працю присвячено розвитку й сучасному стану української мови в усіх труднощах її становлення, що дістають всебічне висвітлення (географічне, історичне, соціолінгвістичне, культурологічне тощо) в зіставленні з відповідними ситуаціями інших мов світу. Написана в популярній формі книга призначається всім шанувальникам української мови, насамперед представникам суспільних наук.

Кочерган М. П.

Вступ до мовознавства : підручник / М. П. Кочерган. – 3-тє вид., стереотип. – Київ : ВЦ «Академія», 2014. – 304 с. – (Серія «Альма-матер»).

У підручнику розглянуто основні питання курсу з урахуванням сучасного стану мовознавчої науки: загальні відомості про мову та мовознавство як науку, природу і сутність мови, її походження, закономірності розвитку й функціонування на різних історичних етапах, походження й розвиток письма, генеалогічну й типологічну класифікації мов, структурні рівні та одиниці мови тощо.

Шевчук С.В.

Сучасна українська літературна мова : навч. посібник / С. В. Шевчук, О. О. Кабиш, І. В. Клименко. – Київ : Алерта, 2011. – 544 с.

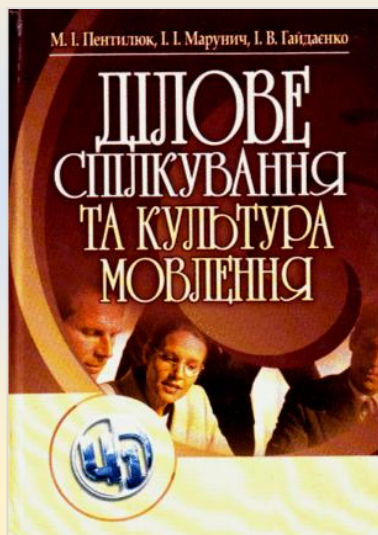
У посібнику послідовно викладено всі основні теоретичні питання курсу: про українську мову як національну мову українського народу та її походження і розвиток, фонетичну і фонологічну системи, словниковий склад, граматичну будову й словотвір. Розглянуто питання графіки й орфографії та пунктуації.

Гаврилюк Н. С.

Основи культури і техніки мовлення : навч.-метод. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Н. С. Гаврилюк, Н. В. Ігнатенко, Т. В. Форостюк. – Корсунь-Шевченківський : ФОП Гавришенко В. М., 2010. – 240 с.

Пропонований посібник має на меті допомогти студентам вищих навчальних закладів, учням загальноосвітніх шкіл оволодіти лексичними, орфоепічними, орфографічними, граматичними й стилістичними нормами сучасної мови, глибше ознайомитися із культурою мовлення й основами виразного читання.

Пентиліук М. І.

Ділове спілкування та культура мовлення : навч. посібник / М. І. Пентиліук, І. І. Маруніч, І. В. Гайдасенко. – Київ : ЦУЛ, 2011. – 224 с.

У посібнику подано основні теоретичні відомості про культуру українського мовлення, з'ясовано поняття мова, мовлення, літературна мова, її усна і писемна форми, норми літературної мови та їх роль у формуванні мовленнєвої культури громадян України. Окремо виділено культуру ділового мовлення, розкрито особливості спілкування, культури усного і писемного ділового мовлення

Погиба Л. Г.

Українська мова фахового спрямування : підручник / Л. Г. Погиба, Т. О. Грибіниченко, Л. М. Голіченко. – Київ : Кондор, 2012. – 350 с.

У підручнику розкрито законодавчі та нормативно-стильові ознаки професійного спілкування, професійна комунікація, риторика, переклад і редагування наукових текстів, ділові папери, документація з кадрово-контрактних питань. Система вправ і завдань професійного спілкування на граматичному, лексичному, стилістичному рівнях.

Васенко Л. А.

Фахова українська мова : навч. посібник / Л. А. Васенко, В. В. Дубічинський, О. М. Кримець ; Мін-во освіти і науки України ; Нац. техн. ун-т «Харківськ. політехн. ін-т». – Київ : ЦУЛ, 2018. – 272 с.

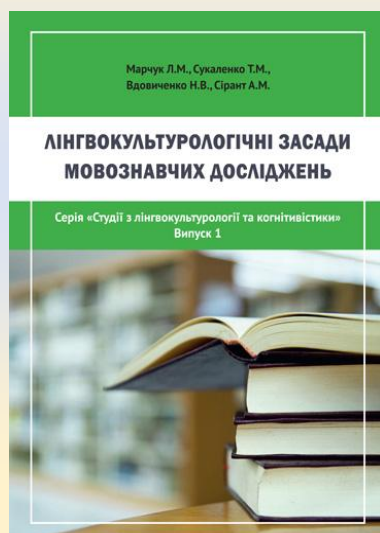
У посібнику надано теоретичний матеріал з основних тем курсу та наведено систему вправ для самостійної роботи студентів. Він також містить російсько-український науково-технічний словник, перелік найуживаніших слів та стандартних зворотів наукового стилю сучасної української мови, список скорочень науково-технічних термінів та інші довідкові матеріали.

Стахів М. О.

Український комунікативний етикет : навч.-метод. посібник / М. О. Стахів. – Київ : Знання, 2008. – 245 с.

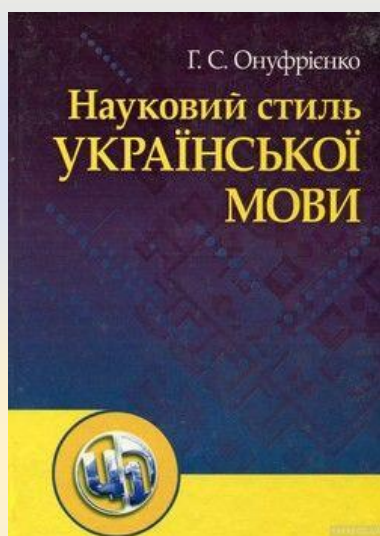
У навчально-методичному посібнику розглянуто найактуальніші питання комунікативного етикету. Коли і як привітатися, попрощатися? До кого і в якій формі звернутися, що і кому побажати? Які невербальні засоби використати у спілкуванні? Відповіді на ці запитання Ви знайдете у посібнику, а також довідаєтеся про те, як навчити інших користуватися мовленнєвим етикетом, щоб досягнути успіху в процесі комунікації.

Лінгвокультурологічні засади мовознавчих досліджень : монографія / Л. М. Марчук, Т. М. Сукаленко, Н. В. Вдовиченко, А. М. Сірант ; за заг. ред. Л. М. Марчук. – Київ : Вид. дім Дмитра Бураго, 2018. – 196 с. – (Серія «Студії з лінгвокультурології та когнітивістики», Вип. 1).

Монографічне дослідження охоплює коло лінгвокультурологічних питань, пов'язаних із загостренням інтересу до феномена культури і проблем мовної особистості. Представлено теоретичне осмислення принципів, підходів, концептуальних схем, наукових парадигм, що дозволяють описати реальну модель «мовної особистості» та

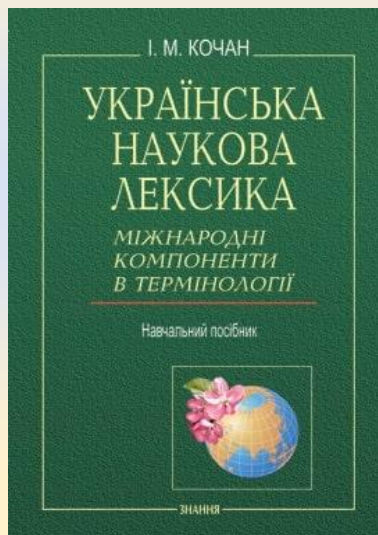
інтерпретувати відповідні механізми функціонування української мови в царині лінгвокультурології.

Онуфрієнко Г. С.

Науковий стиль української мови : навч. посібник з алгоритмічними приписами / Г. С. Онуфрієнко. – 2-ге вид. перероб. та доп. – Київ : ЦУЛ, 2009. – 392 с.

В основу навчального посібника покладено науково обґрунтовану та методично апробовану ідею навчання української наукової мови в контексті прогресивної концепції діяльнісного підходу та в умовах Болонського процесу.

Кочан І. М.

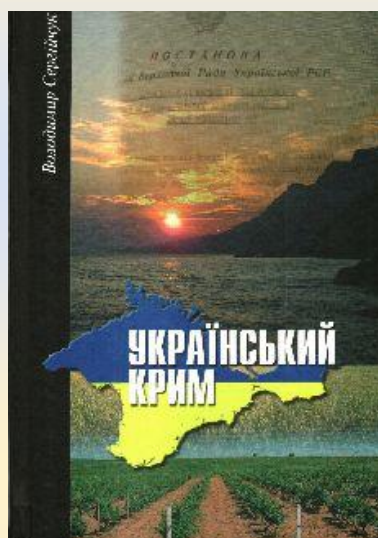
Українська наукова лексика: міжнародні компоненти в термінології : навч. посібник / І. М. Кочан. – Київ : Знання, 2013. – 294 с.

У посібнику детально розглянуто специфіку міжнародних компонентів у науковій термінології сучасної української мови. порушено дискусійні проблеми оновлення українського фахового лексикону, пов'язані насамперед із гармонійним поєднанням тенденції до інтернаціоналізації з прагненням до збереження національної своєрідності.

Великий тлумачний словник сучасної української мови : 250000 / уклад. та голов. ред. В. Т. Бусел. – Київ ; Ірпінь : Перун, 2005. – 1728 с.

Універсальний довідник із сучасної української мови. В ньому об'єднано академічну повноту мовної лексики з лаконічною формою однотомного видання. Словник містить близько 250 тис. слів і словосполучень. Новим для тлумачних словників є введення в деякі статті енциклопедичних довідок.

Сергійчук В.

Український Крим / Володимир Сергійчук. – вид. 2-ге, доп. – Вишгород : ПП Сергійчук, 2013. – 312 с.

У книзі із залученням великого документального матеріалу розповідається про спільну історичну долю Криму й України. Зокрема, звертається увага на українську більшість півострова в період Кримського ханства, на включення Криму до українського народногосподарського організму вже з кінця XVIII ст.

Детально аналізується перебіг подій, пов'язаних з процесом об'єднання Криму з Україною в 1918 і передання півострова УРСР в 1954 році.

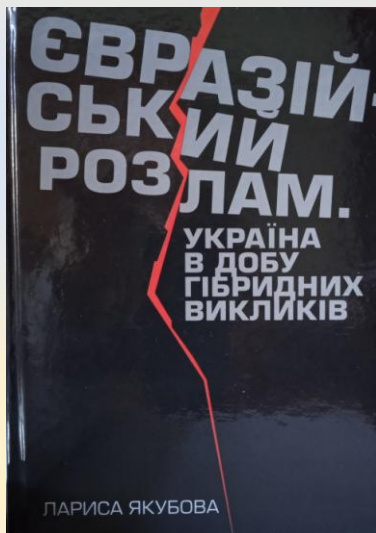

Гук В.

Кримські Елегії: поезія / В'ячеслав Гук. – Київ : Гамазин, 2013. – 312 с.

До збірки сучасного українського письменника В'ячеслава Гука «Кримські Елегії» увійшли поетичні твори різних років, а також найкраще, що побачило світ у п'ятьох його попередніх поетичних книжках. Провідною в «Кримських Елегіях» є тема часу.

В'ячеслав Гук народився в Криму й зростав у російськомовному середовищі, проте завжди мав незламне бажання стати саме україномовним письменником. Можливо, тому, що йому довелося через міст російської культури йти до української мови, він і сам, зрештою, став своєрідним «містком» між українською культурою та іншими культурами.

Якубова Л. Д.

Євразійський розлам. Україна в добу гібридних викликів / Л. Д. Якубова. – Київ : ТОВ «Вид-во «Кліо», 2019. – 392 с.

Внаслідок агресії Росії, яка скористалася найгострішою в новітній історії політичною кризою для активування свого неоімперського проекту, державний суверенітет України у Криму, на частині Донеччини і Луганщини від 2014 р. порушено. Відтоді на фронтах реального військового та віртуального ідеологічного зіткнень розгортається цивілізаційне протистояння українського й російського проектів, у контексті російсько-української гібридної війни, що триває понад п'ять років, кинуту драматичний виклик геополітичній суб'єктності України та самому її існуванню.

Шановні користувачі!

На виставці представлено далеко неповний перелік літератури, що міститься в нашій бібліотеці. Змістовніше ознайомитися з книгами запропонованої тематики ви зможете, звернувшись до Наукової бібліотеки Державного податкового університету. Ви можете також долучитись до акції «Подаруй бібліотеці книгу» та поповнити її фонд із власної колекції.

